

De GESCHIEDENIS van de WERELD

TEKST VAN J. SCHOONJANS

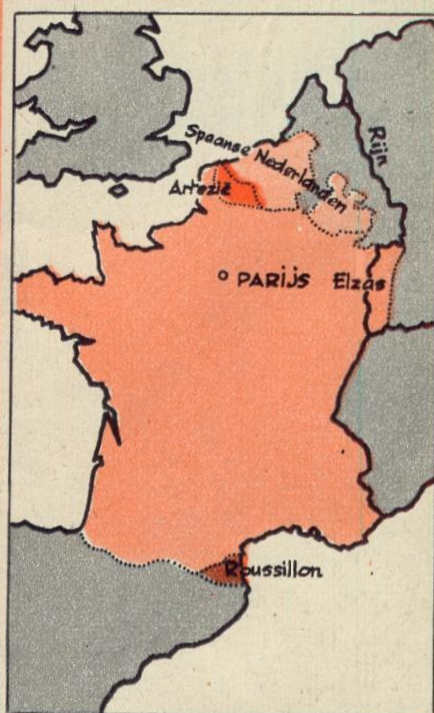
TEKENINGEN VAN L. EN F. FUNCKEN

VAN DE RIJN NAAR DE PYRENEEEN

MAZARIN schreef dat Parijs het ware centrum van het land zou wezen, indien men de Nederlanden zou kunnen aanhechten. Hij wenste de grenzen van Frankrijk tot aan de Rijn te verleggen. Hij droomde van heel het oude koninkrijk van Austrasië, en wenste niets beters dan ook België in te schakelen in het Franse koninkrijk... Zou hij z'n plan kunnen uitvoeren?

3. - DE VREDE VAN DE PYRENEEEN

MAZARIN had inderdaad een bondgenootschap afgesloten met Engeland alhoewel Engeland, geregeerd werd door Cromwell, en deze laatste een vijand van het katholicisme was. Mazarin schonk Engeland de stad Duinkerke. De verzoening tussen Frankrijk en Spanje vond plaats op het Fazanteneiland, in het midden van de Bidassoa een stroom uit de Pyreneeën, op 7 november 1659, tussen Mazarin en Don Luis de Haro. Frankrijk kreeg van Spanje Roussillon met Perpignan en Artozië met Arras. Zo kwam Frankrijk aan wat de Franse politici « de natuurlijke grenzen » van hun land heetten. De Pyreneeën in het zuiden, de Rijn in het noorden. Aan de Rijn waren ze nog niet, maar ze rukten er stil-aan naar toe.

1. - DE SPAANSE FRONDE

WAT bezielde Condé toen hij zijn degen en zijn veldheerkunst in dienst stelde van de Spaanse koning? Hij wou zich wreken over het feit dat Mazarin hem had gevangen genomen. De legers van Philips IV, koning van Spanje, konden Condé als veldheer best gebruiken. Zij waren nu sterk genoeg om tot het offensief over te gaan. Dat deden ze langs het noorden en ze bereikten de l'Oise...

2. - DE SLAG IN DE DUINEN

OP 14 juni 1658 ontmoette het koninklijk leger onder het bevel van Turenne de Spanjaarden ten noorden van Duinkerke. Het Spaans leger stond onder het bevel van Don Juan, gouverneur-generaal van de Nederlanden, onwetig kind van Philips IV. Condé had de leiding gekregen van de linker-vleugel van het Spaans leger. Op een bepaald ogenblik vreesde men dat Condé Turenne zou verpletteren. Hij had het beslist zo ver gebracht, indien Don Juan hem het opperbevel over de volledige Spaanse troepenmacht had toevertrouwd. De Spaanse nederlaag was te wijten aan de onbekwaamheid en de verwaandheid van Don Juan. Condé vluchtte. Turenne, de overwinnaar, drukte zijn bondgenoot Lord Lockhart, die hem de steun van 4.000 Engelsen had gebracht, de hand.

4. - HET HUWELIJK

VOR de vrede van de Pyreneeën werd er besloten dat Lodewijk XIV, die thans eenentwintig jaar was, zou huwen met Maria Theresia van Oostenrijk, oudste dochter van Philips IV en infante van Spanje. Een vreselijk huwelijk! Waarom? Omdat de jonge prinses lelijk was? Neen. Op het ogenblik dat Philips IV stierf, had hij nog geen zoon en Maria Theresia verzaakte aan haar recht op troonvolging.

5. - ALVORENS TE STERVEN

MAZARIN had er wel over gewaakt dat er aan het verdrag van de Pyreneeën een clause zou toegevoegd worden: « Maria Theresia verzaakt aan haar recht op de kroon van Spanje, maar zal in het huwelijk een som van 500.000 daalders meebrengen ». Maar, deze huwelijksgift had ze niet... Het werd een erg geval. De kardinaal stierf in 1661 te midden van zijn kunstschaten « Machtig als God de Vader bij het ontstaan van de wereld ».

(Wordt voortgezet.)